

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3—K.
Vidéken: " 9 " " 450 "

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Dolgozik a „liga“.

Egyre-másra adja ki röpvitét az általános titkos szavazati jog érdekében. Zöld füzetekben zöld frázisokat írat össze s úgy tünteti fel a dolgot, mintha az ő agitációja, ellenőrzése nélkül a kormány, a „hazaáruló“ koalíció el akarná sikkasztani a választási reformot.

Okos ember szóra sem méltatja a liga nyomtatványait, olvasatlanában is félredobja azokat. Ha azonban elgondoljuk, hogy a nyomtatványoknak mekkora tömegét szórja szét ez a „liga“, hogy a mai világban milyen drágán dolgoznak a nyomdák, okvetlenül előáll a kérdés:

— Honnan meríti költségeit ez a „liga“.

— Ki pénzeli?

A darabontok aligha, mert a judás-pénz már elfogyott.

Honnan jön hát a pénz? Ha a darabontoknak nincs, van Bécsnek bőven. És Bécsnek sokat érne, ha sikerülne ismét feladni az ország békéjét, hogy aztán ismét nyakunkba szakadna az abszolutizmus ezer vérszopójával, szuronyával és jogtiprásával. Ámde a nemzet józan, a kormányon igaz hazafiak ülnek és a kamarilla ármánykodása bizony kárba veszt.

A mostanában sokat említett vagonhiányért a felelősség főleg a mult kormányt terheli. Elismerte ezt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is, aki kijelentette, hogy a Magyar Vasuti Forgalmi Részvénytársasággal a Fejérváry-kormány tényleg káros szerződést kötött.

A törvénytelen kormány tudvalevőleg husz millió értékű vagonokat rendelt meg a gyáraknál, részben azért, hogy enyhítse a vagonhiányt, részben pedig azért, hogy a munka hiányában levő gyárakat munkához juttassa. A megrendelés után előállott a Vasuti Forgalmi Részvénytársaság és három százalékot ígért a kormánynak, ha a vagonokat a szállítás után ő kapja meg.

A jó üzletet hamarosan meg is kötötték, a vállalat pedig ez év elején már Olaszországba szállította az államvasuti új vagonokat. Nekünk nincs vagonunk, az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság fajve székél a vagonhiány miatt, a vagonközvetítő vállalat pedig tizszázalékot vasalt be Olaszországtól kölcsöndíj címén.

A szóban forgó vállalatnak úgy látszik bőven vannak vagonjai, mert a minap szerződést kötött az osztrák Nordbahn-nal, — mely most már az osztrák állam tulajdona, 1700 vagon kölcsönzésére. — A vagonokat két esztendőre adják bérbe, igen kedvező feltételek mellett. Ennek az olasz szerződésnek a felmondását jelentette be a kormány, az új osztrák szer-

ződésről még nem lehetett tudomása, mert azt csak a minap kötötték meg.

Szigoru vizsgálatra van itt szükség, mert tudomásunk szerint a Vasuti Forgalmi Társaságnak a Fejérváry kormányval kötött szerződése úgy szól, hogy az összes új vagonokat első sorban a társaság kapja. Ha most újabb, ezerhétszáz vaggont adott ki kölcsönbe, akkor ez csakis az államvasuti vagonokból kerülhetett ki.

A vádalahelyezés.

A 48 iki törvények alapján állunk, melyeket a király április 11-én szentesített. Ezen törvény alapján helyezkedett a nemzet 67-ben is, midőn a királylyal újra kiegyezett s ugyanekkor a második szentesítésben részesült.

Ezen törvények egyik sarkalatos alkotmánybiztosítóka, annak a miniszteri felelősségre vonatkozó része, mely feljogosítja a nemzetet, hogy azon minisztert, ki az alkotmányt megsérti s tudva, a törvények felforgatása s az ország megkárosodására nyújt segédkezet — felelősségre vonhatja s a bűn fokához mérten, belátása szerint büntetésben marasztalhatja el.

Es mégis, e két királyi esküvel szentesített törvények dacára el kell állanunk azok felelősségrevonásától, kik a közelmúltban felforgatták törvényeinket, aláásták ezeréves alkotmányunk alapköveit s a külföldi gazdasági szerződések törvénytelen erőszakos becikkelyezésével megkárosították anyagilag az országot és tíz évre megint elodázták — szintén törvénybe iktatott jogát — a rég óhajtvá várt önálló vámterülethez, mely a forrása a nemzeti vagyonosodásnak.

Mind főbenjáró bűn ez és méltó megtorlásra érdemes.

Jól látta ezt az igazságügyi bizottság is, azonban munkája közben megkelle győződnie, hogy az elvi határozatot meghozhatja ugyan, de a keze kötve van, hogy a valóságban is érvényesíthesse.

Isten őrizz, hogy gáncsolnám a koalíció vezéreit, hogy a megszerzendő béke érdekében, annak idejében lemondottak a megtorlásról, mert végre is igazuk volt, hogy az alkotmány megmentése s az abszolutizmus elsöprése, megéri azon erkölcsi halottak fejét kik annyi nyomor és szenvedés előidézésére segédkeztek az osztrák császári hatalomnak. Csak fájdalommal kell konstatálnom azon elszomorító tény, hogy a magyar király szabhatott ily feltételt a béke érdekében.

Nem mardosta e szívünket azon keserű érzet, hogy királyunk, kiért életünket, vértünket áldozzuk, a hazaárulók párijára kél. Hiszen így a hazaárulás erényszámba megy, példát nyújt a jövőre is hasonló bűnök elkövetésére.

Hiszen ha büntetlenül lehet az alkotmányt, a törvényeket felforgatni, ha büntetlenül lehet a nemzet szentegyházát megfertőztetni, ha királyi kegyből busás kárpótlás, sőt magas hivatal jár érte, ki biztosít bennünket, hogy ez rövid időn meg nem ismétlődik, ha csak meg juhászknodánk s tovább is követelni merjük törvény biztosította jogainkat...

Mindezekből pedig az tűnik ki, hogy a feltételekhez kötött béke csak a nemzet részéről lelkiismeretesen őszinte, mert még mindig kísért az abszolutizmus réme. Hiszen megvan rá a precedens: gázolni az alkotmányt szabad, mert a nemzet nem élhet törvényadta jogával és egy felsőbb parancs folytán nem meri megbüntetni árulóit.

Oh, én szegény, sokat szenvedett hazám, vajjon minő jövő várhat még reád?

Lesz-e erőd lerázni a százados jármot, hogy vissza szerezd a nemzet önrendelkezési jogát és belépsz ismét az önálló nemzetek sorába, mint Mohács előtt. Vagy polypkarokkal lész odafüggesztve egy polyglott állam tartományai sorába, hogy végkép kiszivják életerődöt és kénytelen légy beletörődni a rabszolga szégyenteljes szerepében.

Ez fog eldőlni e rövid pár év alatt!

Ürményi Lajos.

Tanító a tanítókról.

november 27.

Most, amikor a tanítók fizetésrendezése köszöbön áll s amikor annyi hazug vád és rosszakaratu rágalom éri a tanítókat, nem haszontalan munkát végzünk, ha egyik ismertebb nevű tanító alábbi sorait közöljük.

A tanítók fizetésrendezéséről igen sok cikket olvastam, melyek közül a tulnyomó rész a tanító munkásságát kellően méltányolja, kérésünk jogosultságát elismeri; mig olvastam olyant is, mely munkásságunkat nemcsak hogy nem méltányolja, sőt kicsinyli, más helyen meg fizetésünk maximumát állapítja meg, pótlékot juttat s elmondja, hogy mit érdemel a tanítóképzőből kikerült bukfi leány, egy kamasz fiú és végül sokallja az általa megállapított fizetést is az esetleges fél napi tanításokért stb.

Sajnálatos dolog és végtelenül bánt, hogy a tanítósághoz oly méltatlan hangon is tudnak szólni. Mi jogosan állottunk talpra, mert nemcsak anyagilag szorultunk a háttérbe, hanem erkölcsi tekintélyünkön is súlyos csorba esett akkor, midőn a tanítók képzett és tekintélyes testülete egyenlő színvonalba hozott a körjegyző, csendőr, finánc hivatal, iskolaszolga, irnok, portás, postaszolga, bakter, — vagy földműves és iparosból átvett teljesen képzettség nélküli alkalmazottakkal, kiknek annyi, vagy legtöbb esetben nagyobb az évi jövedelmük, mint a tanítóknak, kik az oklevelet több évi tanulással, küzdelemmel és költséggel szerzik meg. Oda pénz volt, nekünk nincs! Ennek a hatalmas testületnek kezében van letéve Magyarország jövő nemzedékének boldogsága, tehát tekintélyre van szüksége, hogy tekintélyével szabad, hazaszerető és gondtalan életével pedig előljárva munkás, tevékeny és képzett egyéneket szőjen át nemzedékek.

Nincs tekintélyünk, mert kisebb képzettségű tisztviselőknél több a fizetésünk, mint nekünk — nincs és nem lehet becsületes kulturális munka, mert anyagi gondok terhelnek. Ezen segíteni kell a társadalomnak, a nemzetnek, mert itt a jövő nemzedék boldogításáról van szó s ezt csakis fizetésemeléssel lehet megoldani és mással nem!

A társadalomnak egyik rétege nem beszél az emberben az embert, hanem az Urat! Ki vagyok én? Ki vagy te? Kicsinyek vagyunk s munkánkért elismerés nincs, mert a későbbi nevelés, vagy a modern kor levegője megfertőzi, megbénítja a lelkeket s a nemes dolgok iránt érzéketlen marad. „Tanítsuk meg a gyereket írni és olvasni, egyéb úgy sem kell neki“, mondják némelyek. Mi mindent igazol az ilyen állítás is! Hát a nevelés?

Hisz az a fő, e nélkül a nép gyermeke az iskolából a börtönbe lépne!

De nem fejtegetek, nem panaszkodom

csak kesergek magamban, hogy a tanító ságot még bántalmazzák is.

Nem követelünk, nem sztrájkolunk, nem leszünk szociálisták, mert ezeken felül állunk, mert szeretjük ezt a földet, mert magyarok vagyunk s keseregve is ezt az érzést csepegtetjük gyermekeink lelkébe. Oda fenn abban a végtelen magasságban még nem láttak be eddig a szegény tanító lakába, nem látták lelki küzdelmeit, nélkülözéseit és szenvedéseit.

De bizunk a jövőben, bizunk Apponyi gróf Öngyerméltóságában, a magas kormányban s a társadalomnak abban a rétegében, mely támogat bennünket nehéz küzdelmeinkben, méltányolja és elismeri munkálkodásunkat — szeretettel fizet, melynek gyümölcsét a jövő nemzedék ezerszeresen fizeti vissza — s az együttes, békés, szeretetteljes munkálkodással egy hatalmas ország rendületlenül alapkövét rakjuk le, mely megmarad és megáll az idők végezetéig.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedd, „Szép Ilonka“, daljáték. (A)

Szerda, „Szép Ilonka“, daljáték. (B)

Csütörtök, „Gyerek asszony“, énekes vigjáték. (C)

Péntek, „Tökéletes feleség“, színmű. Ujdonság. (A)

Szombat, „Tökéletes feleség“, színmű.

Vasárnap, d. u. „Gül baba“, operette. Este „Arany-gyapju“, bohózat. Ujdonság. (Kis bérlet.)

A „Gyerek asszony“ ifj. Bokor József rendkívül mulattató énekes vigjátékára készül a személyzet, melynek előadása csütörtökre folyó hó 23-án van kitűzve. A minden ízében magyaros színtel megírt énekes vigjáték főszerepét Lónyai Piroksa játssza. Kívülről részt vesznek az előadásban Békés, Bérczi, Szabó Irma, Arday Ida, Szakácsné, Arkosy, Bay stb.

Kinauer Arthur legújabb színműve. A tökéletes feleség lesz a legközelebbi ujdonság, melyre a személyzet nagy szorgalommal készül. A próbák az ujdonságból naponta folynak Békés Gyula rendezése mellett. A darab hősnőjét az első előadásban Szabó Irma játssza a második előadásban Hahnel Aranka a többi szereplők, Arday Ida, Lukács Juliska, Békés, Szakács, Bérczi, Ternyei, Deésy, Sarkady stb.

Előkészületben. A „Vigözvegy“ Lehar Ferencnek, eddig legnagyobb sikert aratott operettje és az „Arany gyapju“ kitűnő bohózat, mind két ujdonságból megkezdődtek a próbák.

Szenzációs ujságírás.

— Dobverés alcímekben.

Hopp! Hopp!

Csinnadratta bumm — bumm — bumm!

Első hely 20. Második hely 15. Harmadik hely csak csekély 10.

Örmestertől lefelé csak felét! Tessék besétálni!

En csengetek, a szerezcsen bemegy és az ujságírás kezdetét veszi!

Ime csak csekély 4 fillérért a legújabb szenzációk

Lapunkból.

Véres gyilkosság.

A hasba szurt fináncz!

A kés a hasába volt!

A tettesek huszan vannak!

Egy törvényszéki bíró is arra járt.

Deelfutott.

?

Írta: **Jean Madeline.**

— Milyen csinos!

— Milyen élénk!

— Micsoda sikk!

— Milyen édes a hangja!

— És ezek a csodás kalapok!

A kis párisi asszony meghódította a város. Valóban bájos volt. Szellemes, elmesés és tökéletes gráciája.

Hogy is jött ez a kedves teremtmény arra a gondolatra, hogy e kicsi, unalmas város falai között temetkezék? Fél éve volt már, hogy egy fiatal ember az állomáson megérkezett egy fiatal asszonnyal. A „Három Mária“ ba szálltak meg.

Néhány nap múlva mindenki tudta, hogy kibéreltek egy kis házat. S nemsokára csakugyan nagy butoros koszik álltak meg egy ház előtt.

— Berendezkednek...

— Málva- és bronzszínű butorai vannak.

— S képzeljék csak, mennyezetes ágy! Az első napokban néhányan inasait küldték az idegenek ablaka alá, lessék ki, mit esznek és hogyan esznek.

Az ujonnan érkezettek pontosan megtették az összes látogatásokat s Charvet ur és Charvetné néven mutatkoztak be. Charvetnek, a híres zenezerzőnek neve a kisváros zeneértő hölgyeinek füléhez is eljutott.

— Rokona a híres zenezerző Charvetnek?

— Fia vagyok.

S elfogulatlanul beszélte, hogy egy kicsit gyöngye a melle s az orvosok üdülésre ide küldték remélve, hogy a klíma jól tesz

neki... A felesége nem engedte, hogy nála nélkül jöjjön ide.

Először gyanakvó tekintetek és megközelíthetetlen arcok fogadták. De a Charvet-név s a fiatal asszony szerencseméltósága lassankint megnyitotta a kisváros lakosainak szívét. Nemsokára mind meghódítottak. Ki is állhatott volna ellen a kis párisi asszonynak? Belépett... mosolygott s mintha napfény éltözött volna be. Minden szalon, még amelyek a legállhatatosabban zárták el ajtaikat, elragadtatással hódoltak meg.

S csakugyan, valami hallatlan dolog történt... Egy csinos arcú fiatal asszony jött a városba... s a csoda megtörtént... az asszonyok egyesültek, hogy neki adják át az első helyet.

A rágalmat, a féltékenységet, mindent lefegyverezett egyszerűsége, szelgálatkészsége és szeretetreméltósága által.

Meg tudta büvölni a kigyókat, melyek a kisvárosok homályos házában sziszegve üzik undok játékaikat.

— Imádni való, mondta az elnök.

— Maga a csábítás, vallotta be a megvesztegethetetlen Roncein báró.

— Igazi párisi asszony, — sipogta a kis Savaryné, akinek szeméből kirit a város gyökös Páris után, melyet egyébként sohse látott.

Mindnyájan küzdöttek jóakarataért, barátságáért. Kegyeként kértek tőle, hogy keresztnevének Marcellnek nevezhessék. Büszkén beszélték, hányszor jött hozzájuk s mily soká maradt ott.

— Szinte naponként eljött s álló egy óráig marad. — S eldicsekedik a csinos ajándéktárgyakkal, amiket kaptak tőle.

Általános volt az elragadtatás. Segített nekik toalettjük megválasztásánál. Ő diszített a szalonokat vendégek fogadásakor s megmutatta a divatos frizurákat.

— Várjon, megmutatom.

S tökéletes bájjal diszített egy kalapot, hozott helyre egy ruhát, rendezte a haját. Az egész várost gyöngéd kormányra alá hajtotta.

Az egész várost...

S a régi torony nem ismert rá a lakókra. Mi történt ezekkel, kik eddig oly lassan és megfontoltan járták utjukat? Most futkostak össze vissza, mint az örültek, arcuk izgatottságot tükröz. Azelőtt másként volt. Pontos időben végezték sétáikat, pontos időben tértek vissza. S most? Mindennütt lázas futkosás. S az utcákon, a kis csendes utcákon, amelyek azelőtt alig volt hangosabb zörög hallható, most folytonos lármás szaladgálás. Az előzőtt lebecsült ablakredőnyök nyitva; zongorajáték és vidám zaj szinte lehetetlen időköz hallatszott. Micsoda varázslónő volt ez a kis párisi asszony, hogy ezt a várost felrázta álmaiból s valamennyiüknek adott a maga életvidámságából, mulatozásban való örömeiből.

— Charvet ur és neje minden szerdán este fogadnak. Senki sem mulasztotta el a megjelenést, mert bájos esték voltak, amiket ott töltött az ember. Minden rajta volt a fiatal háziasszony bájának egy sugára. Hogy értett hozzá, hogy kell vendégeit szórakoztatni.

— Lesz tánc is?

— Előbb vacsoráljunk.

Kis asztaloknál étkeztek. Virágot szórakoztatni egymásra.

Milyen szórakoztató volt az.

Azt hitte Rákóczi ünnep van!

Ej! Ej!

Az ügyész palástol.

Hogy aludt ügyész ur?

Bakonyi Samu csárdást táncol.

Thaly Kálmán füttyül.

Mit csinál Józsi bácsi?

Befelé nevet!

Hopp! Hopp!

A tettest elfogták.

Beffelé! Beffelé!

(A szöveg helyszüke miatt felesleges.)
Lám, lám!

HIREK.

Teljes tanácsülés. A csütörtöki városi közgyűlés tárgysorozatának előkészítése céljából ma délelőtt a városháza kistanácstermében folytatólagosan teljes tanácsülés volt, amelyen a főispán elnöklése mellett a tanács valamennyi tagja részt vett.

Az egyetemi bizottság. Tudva levő, hogy Szabó Kálmán és társai a debreceni egyetem ügyében indítványt adtak be a városi közgyűléshez. Ez az indítvány egyetemi bizottság kiküldését is szükségessé teszi. A tanács megállapította, hogy harminc tagból álljon a bizottság, amelyben az egyetem ügyében buzgólkodó férfiak szerepeljenek. A névsor összeállítását most folytatják.

Most adjunk elő egy szindarabot. Milyen mulatságot okoztak a próbák, a kosztümök megválogatása, a rendezett mindent a maga játszotta a főszerepeket.

Ugy játszik, mint Réjane.

Az egyik ünnep másik ünnepet vont maga után, ebédeket, vacsorákat — s Marcelle vezetett mindent. S ha egy ünnep végéhez közeledett, kérdezte:

Mit csinálunk holnap? Nem rándulunk ki a hegyekbe?

S másnap elemozsiával felszerelve kirándulást tettek.

Ne rendezzünk holnap egy tennis-partit?

A kis város ki se jött az ünnepekből. Csak a régi képek haragudtak. Ott lógtak a szobák falain. Sokat láttak, de ezt nem értették. A butorok, a jó öreg butorok, melyek eddig szép sorban állottak, most össze vissza a szoba közepébe kerültek, tekintet nélkül minden hagyományra. Ez helytelen volt, de még nem a legrosszabb. Hogy ezt a párisi asszonyt, ki egészen elcsavarta a fejüket, utánozzák, az asszonyok másképp fészülködtek, másképp öltözködtek. S ünnepélyeket rendeztek, ahol a legtisztesebb hölgyek, az elnökné, sőt még a Roncin báróné is szemérmetlenül kivágott ruhában járt, ahol illetlen táncokat táncoltak és szabadszájadalokat énekeltek... és — csak éjjelkor vacsoráltak. De a kis város lakói nem törődtek azzal, mit beszéltek a régi képek, melyek szobák falain lógtak, ők el voltak bájolva az 6 párisi asszonyuktól.

Szeretet volt ez, barátság, belebolondulás. Mikor Róbert Dubreuil, egy városbeli fiatal ember, aki Párisban lakott s szünidejét

A harmadik egyetem felállításának kérdése ismét aktuális lett, írja egyik temesvári lap társ, mert Kassa, Szeged, Pócs és Debrecen városok újabb erősen mozgolódnak az egyetem elnyerése érdekében. A kérdés kizárólag csakis ezért vált aktuálissá, mert egyébként az ország pénzügyi viszonyai nem olyanok, hogy a közel jövőben kilátás lehetne az új egyetem felállítására. Temesvár városa mindazonáltal most is, mint már régebben, óvatosságból szintén felemeli szavát az egyetem elnyerése érdekében, melyhez neki erősebb jogcímek vannak a többi versenyző városoknál. A hétfőn tartandó városi közgyűlésen behatárolt foglalkoznak e kérdéssel és felírják a kultuszminiszterhez.

Városatyá választások. A Péterfia utcai kerületben egy, a Varga utcában két városi bizottsági tag helye üresedett meg. Helyükre az új városatyákat két évre szóló megbízással december 22-én választják meg. Az egyik kerületben K. Kiss József, a másikban Kocsár Gábor lesz a választási elnök.

Az aradi községi tanítók fizetése. Az aradi tanítók kívánságát a községi iskolaszék nov. 2-diki gyűlésén tárgyalta és elfogadta. Egy emlékiratban a város törvényhatóságához folyamodtak és a közgyűlés az iskolaszék memorandumában ajánlott fizetési tervet egyhangulag és változatlanul fogadta el. Az új szabályzat nemcsak az újonnan alkalmazott tanítókra, hanem a már szolgálatban levőkre is kiterjed. Ezeknek előző, más iskolánál töltött szolgálatát is teljes egészében számítják be s így — az emlékirat szavai szerint — egyszerre végeztek az örökös kérvényezésnek, igazságkeresésnek. Az új szabályzat szerint a tanítói fizetések ezek: *osztálytanítók és tanítónők alapfizetése 1400 korona, ötször esedékes ötödéves korpótlék férfiaknak 200, nőknek 150 korona, lakásbérök a férfiaknak 500, a nőknek 400 korona, helyettes tanítók fizetése 1000 korona, lakásbére 240 korona.* Az anyagiakban szegény Arad e fizetésjavítással nem érte ugyan el Temesvárt, Kassát, stb., még az általunk „pak-

mindig otthon töltötte, megjött, mindenki Charvetnéről beszélt.

Charvetné? Ki az?

Charvet René felesége, a zeneszerző fiáé.

Charvet René! Hisz az nem nős.

Nem nős! Ez jó! Félesztendeje lakik itt a feleségével. Egyszerűen elbájoló. S leírták neki pontosabban.

Ah, tudom már, az Marcelle. De nem házasok.

Vannak városok, ahol vulkán tör ki, vagy földrengés dúl. De mi ez a katasztrófa ahhoz, ami most a kis városban kitört.

A lakosok elszörnyedve jártak keltek. Nem házasok? A szeretője? Ki hitte volna! S az egész társaság fogadta ezt a perszónát! A megdöbbenés helyét adott a megadásnak. Egymást kárhoztatták. Egymára tolták a felelősséget.

Te vagy oka.

Ugyan, te.

Hisz te hencgettél vele úgy, hogy barátod.

S neked mi mindennel kedveskedett, — A te leányodnak meg zongorárákat adott.

S aztán jöttek a vig napok árnyoldalai. Mindenféle kellemetlenség.

A kis város ablakredőnyeit megint leeresztették, a lakosok megint halálos csendben merültek, mintha megakarnának tisztulni az érintéstől, mely bemocskolta őket.

S a toronynak s a jó öreg képeknek megvolt az elégtételük.

fon-város"-nak csufolt Nagyváradot sem, de legalább erejéhez képest megtette, a mit tehetett. Hát a dús gazdag Debrecen hol kéklik az éji homályban?

Az új főgimnázium ügye. Ma foglalkozott a városi tanács a szerződésessel, amelyet a tiszántúli egyházkerület és Debrecen város köt az új főgimnázium 400 ezer koronás városi hozzájárulás dolgában. Az egyházkerület minden vonalon befolyást enged a városnak a főgimnázium dolgaiba és kötelezettséget vállalt arra, hogy az új tanintézetek soha az állam kezébe nem adja. A város a négyszáz ezer koronás adomány fejében két millió háromszáz ezer téglát ad a folyó árban a többit pedig az építkezés előhaladásához képest készpénzben a nagy kölcsönből. A szerződést tizenöt napra közszemlére kiteszik a közgyűlés jóváhagyása után.

A felsőmagyarországi műtárlat Debrecenben. Megemlékeztünk arról, hogy a felsőmagyarországi képtárlatát Debrecen részére is megnyerték. Bátran állíthatjuk, hogy ehez hasonló műtárlatban még nem volt városunk közönségének része. Az erre vonatkozó előkészületek már folynak. A városháza nagytermét és a szomszédos könyvtárszobát rendezik be erre a célra. A kiállítást sorsolásos és gyakori zene teszki változatosabbá. Emeli az érdeklődést még az is, hogy a tárlat megnyitására Apponyi Albert kulturális miniszter és Tóth János államtitkár városunkba jönnek.

A gyógyszerészegyletől. A debreceni gyógyszerészegylet a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését, amely sikalommal elnök lett Murahózy László, jegyző Grósz Nagy Ferenc.

Sarkadi Szabó István kihallgatása. A 7. Vilmos huszárezred nagyváradai önkéntes iskolájából tegnap délután kiesték át Sarkadi Szabó István huszáronként Debrecenbe. Az uton egy nagyváradai huszármester kísérte Sarkadit, akit megérkezése után röktön magánzárkába csuktak a huszárlaktanyában. Ma délelőtt 10 órakor zárt kocsiiban Demetrovics őrmester kíséretében jött Sarkadi a rendőrség bünyügyi osztályára, ahol Kovács Kálmán rendőrfogalmazó hallgatta ki. Sarkadi az ellene felhozott vádak állhatatosan és konokul tagadja. Kihallgatása után a rá várakozó Demetrovics őrmester visszakísérte Sarkadit a Vilmos huszárlaktanya magánzárkájába.

Kiásváltás. A reggeli lapok megírták, hogy a Dobozi temetőben holttestet találtak s hogy a rendőrség a bűnösöket keresi. A Dobozi temetőben nem holttestet, hanem csontvázat találtak, amely orvosi vélemény szerint 20—25 éve fekszik a földben. A csontvázat kóbor kutyák ásták ki és hurcolták el. A rendőrség megállapította, hogy bűnös: nem forog fenn és a temetési engedélyt ma délutánra megadta.

Nemzetközi iskolaegészségügyi kongresszus. A második nemzetközi iskolaegészségügyi kongresszust Londonban fogják megtartani. A kongresszus magyar bizottsága már megalakult és elhatározta, hogy úgy a vallás és közoktatásügyi, mint a belügyminisztert és a székesfehérvárost felkéri a kongresszuson való részvételre; a miniszterelnök útján pedig a horvát kormányt is felszólítja a magyar bizottságban való képviseltetésére. A kereskedelmi minisztertől pedig a magyar királyi államvasutakon kedvezményes áru menetjegyek engedélyezését fogja kérni a kongresszusra utazó tagok számára. Egyszersmind felkéri az Országos Közegészségügyi Egyesületet is, hogy vidéki fiókjai útján is csináljon propagandát a kongresszus látogatása s annak munkálataiban való részvétel iránt.

Eljegyzés. Adler Bertalan b. derecekei gazdálkodó eljegyezte Lówy Mátyás nyirábrányi földbirtokos kedves, szép leányát, Fánikát.

— **Ipartestületi hírek.** E hó 28-án az ipartestület helyiségeiben három szakosztályi választmányi ülés lesz. Délután 3 órakor a kovácsok, fél 4 órakor a hentesek és 4 órakor az asztalosok szakegyletének választmánya ülésedik. Mindhárom ülésen az egyes szakosztályokhoz beadott kérvényeket bírálják el.

— **A siketnéma iskola épülete.** A siketnémaikat gyámolító egyesület áldosos, nemes működése egyre nagyobb arányokat ölt és a siketnémaik nevelése, tanítása a jelentkező szerencsétlenek nagy száma miatt a mostani helyiségben lehetetlen. A siketnémaik intézetének igazgatója előterjesztést tett a városnak olyan épület és helyiség adására, amely a kívánalmaknak teljesen megfeleljen. A tanács mai ülésében elhatározta, hogy javaslatba hozza a közgyűlésnek, miszerint a siketnéma iskola céljaira a Mester utca végén a gyermek menhely telepe mellett levő telket engedje át és erre a telekre modern épület építsen. Kétségtelen, hogy attól a humánus kötelesség teljesítésétől a bizottsági közgyűlés nem zárkozik el.

— **Anyakönyvi hírek.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Varga M. ev. ref. halvaszületett, Farkas Péterné ev. ref. 68 éves és Balogh Györgyné ev. ref. 35 éves.

— **Sóvágó büntársai.** Csütörtökön, e hó 29-én tartják meg Sóvágó büntársai, Nyíri és Szombati ügyében az esküdtárszéki főtárgyalást. A főtárgyalás elnöke Kerekes János lesz, a szavazó bírák Tabay Ferenc és Toby Emil dr. kir. törvényszéki bírák. A vádat dr. Szabó Bertalan kir. alügyész, míg a védelmet Ballay Béla dr. ügyvéd látja el. Tekintve, hogy a vádlottak teljes beismerésben vannak, mindössze tíz tanut idéztek meg. A tárgyalás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **A polgári kör választmánya** tegnap este tartott gyűlésében elhatározta, hogy 1907. január hó 20-án a Bika dísztermében megtartja közkezdelt tancmúlatságát s az előkészületek megtételére 80 tagból álló rendező bizottságot választott.

— **Hidegre fordul az idő.** Beköszöntenek a jourok, tea-estélyek; keressék fel tehát hölgyeim Máyer Jenő üzletét, ott legjobban szereshetik be csemege szükségleteiket. A cég minden nap jelentést fog tenni arról, hogy milyen csemege áru melyik napon érkezik meg. Így mindenkor figyelemmel kísérhető, mikor szereshetik be egyik vagy másik csemege áru frissen. Minden kedden és pénteken este friss virsli érkezik, ajánlatos egy nappal előre lefoglalni.

— **Sajtóhiba.** Könyves Tóth Kálmán költeményének utolsó versszakából egy sor kimaradt, mit utólag közlünk:

Élek, el ne csüggedj, én magyar nemzetem!
Nem hátrál meg, ugy-e, dicső fejedelem:
Hirdeti a szobor!
Miért küzdve vívtál, hogy az is ne vesszen;
Tetre lelkesítsen a magasztos Eszló,
S vihar el nem sodor!

— **A debreceni jótékony nőegylet** e hó 29-én, csütörtökön, d. u. 4 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A szegényügy rendezésére vonatkozó javaslat. 2. Határozat a szövegszkola ügyében. 3. A cselédképző megbeszélése. Mivel a tárgyak igen fontosak, a t. választmányi tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a debreceni jótékony nőegylet elnöksége.

— **Uj üstökös.** Koppenhágából jelentik, hogy az ottani csillagvizsgáló állomáson tegnap éjjel egy új üstökös fedeztek fel, amely a keleti égbolton tűnt fel. Fényerőssége egy 8-5 rangú csillagának felel meg, így tehát nem sok hiányzik ahhoz, hogy az üstökös szabad szemmel is látható legyen. Az új üstökös felfedezője Thiele Holger, a csillagvizsgáló torony asszisztense, akinek ez az első sikere.

— **A szicíliai tengerparti ünnepély.** A debreceni jótékony nőegylet december 15-én tartandó szicíliai tengerparti ünnepélyének erkölcsi és anyagi sikere érdekében a rendező bizottság fáradhatatlanul dolgozik. Eddig is igen sok jelmez jelentkezett, kiknek száma az újabb jelentkezőkkel napról napra gyarapodik. Hogy a jelmezek stílusai legyenek, a rendező bizottság elnöke: Fráter Erzsébet urhölgy naponként délután 3-5 óra között szívesen ad a tekintetben és egyéb tudnivalóira nézve felvilágosítást. Jegyek az ünnepélyre válthatók Molnár Ferenc üzletében. Ajánljuk ezen kényelmes jegyszerzést annyival is inkább, mivel az ünnepély elején bizonyára a pénztár körül nagy lesz a forgalom.

— **Krüger unokája** — gyilkos. Brüsszélből jelentik, hogy a „Péfit Bleu“ egy pretóriai levél alapján azt a hírt közli, hogy a néhai Krüger bur köztársasági elnök unokáját, Krüger Smet István Pált gyilkosság miatt elítélték. Az elnök unokájára rábizonyult, hogy agyonlőtt egy Herman Davis nevű angol tőkepénzes, akinek nagy összegekkel tartozott. A védői tisztet az angol-bur háborúból jessert Wolmarans töltötte be, aki mindent elkövetett, hogy a vádlott beszámíthatatlanságát kimutassa. Ez sikerült is neki, mindamellett a bíróság bűnösnek nyilvánította az egykori elnök unokáját, csak hogy börtön helyett szanatóriumba záratta.

— **Kivándorlás.** Ma a megye alispánjától három kérték utlevelet és pedig Lőrinc János és Danka Gergely hadházi, Bal-sai Gizella pedig dorogi lakos. Mindhármán Amerikába mennek szerencsét próbálni.

— **Elcsipett váltóhamisító.** Az Általános Takarékpénztárhoz rövid idő alatt már a második hamis váltót nyújtják be. Az első esetben még, amikor uriember volt a váltóhamisító, a bank nem tett feljelentést, hanem a hamis váltót visszaadta. Ma délelőtt kitöltetlen lapot adott át a banknak egy magát Ballai Sándor Geréby-telepi lakosnak mondó ember. A váltón kibocsátóként Orosz Gáborné Bihari-telep 36. sz. a. lakosné, hátiratoként Török Bálint Timár utca 31. sz. alatti lakos neve szerepelt. Fisch Lajos igazgató gyanusnak találta a váltót, amelynek agnoszkálása céljából egyik hivatalnok: elküldte Török Bálinthoz, aki kijelentette, hogy az aláírás hamis. Erre Berger Andor dr., a bank ügyésze jelentést tett a rendőrségnél, ahonnan Fehér biztos azonnal a takarékpénztár helyiségébe sietett. Ballai már előbb lábujjhegyen, óvatosan körültekintgetve lépett a pénztárhoz, ahol Zih Sándor pénztárnok elébe tette az előre elkészített leszámítolási jegyzéket. Amint ezt Ballai aláírta, odalépett hozzá Fehér biztos és igazolásra szólította fel. Ballai hebegett, dadogott s távozni akart, mire Fehér biztos a központra kísért s miután kiderült, hogy mindkét aláírás hamis, letartóztatták.

— **Elgázolt kis leány.** Tegnap este könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Szent Anna utcán. Nagy Kálmár dr orvos két éves leányát karján vitte az orvos 14 éves cselédleánya. Amint egyik gyalogjáróról a másikra akart menni, hirtelen egy kocsifordult be a Piac utcáról s a cselédleányt a karján levő kis leánnyal együtt elgázolta. Hamarosan kiszedték őket a kocsikerékei alól, a hol már mindketten eszméletlenül feküdtek. Bevitték őket a közeli Szilcs féle gyógyszerházba s itt örömmel tapasztalták, hogy a nagyfoku ijedtségnél egyéb bajuk nem történt. A vigyázatlan kocsis ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Meglopott 48-as honvéd.** Valami hitvány ember tegnap Szalmáry Ferenc 48-as honvéd Kórház utca 15. sz. alatti lakásáról ellopta annak a szalmazsákjából keservesen összekuporgatott 21 korona készpénzt. A rendőrség megindította az eljárást a lelketlen tolvaj kézrekerítése iránt.

— **Hírek a megyéből.** Hajdusámsomban Lisztni József birtokosnak cselédháza leégett. A tűz úgy keletkezett, hogy a cseléd a tűzes pernyét a ház mögé öntötte és egy szikrát a szél a nádtetőre vitt, mitől ez tüzet fogott. A kár jelentékeny. — Bujdosó Lajos és Arany János sámsoni lakosok úgy elverték Szabó Lajost, kire régen haragszának, hogy ez három hétig az ágyat nyomta a sérülések miatt. Súlyos testisértes miatt folyik ellenük az eljárás. — Egri Abrahám vámospércsi lakos ólját tegnap éjszaka feltörték és onnan négy libát elloptak.

— **Kitiltott tüdőbetegek.** Kaposvárról jelentik: A lapok útján a felvilágot bejárta az a hír, hogy dr. Ungár Lajos kaposvári orvos „Pulmonin“-féle szert talált fel, amellyel meggyógyítja a tüdőbetegeket, a szerencsétlen tüdővésztes emberek csak úgy özönlöttek Kaposvárra, ahol vendéglőkben és magánházakban vettek lakást. Feljelentés folytan Németh István polgármester a következő véghatározatot hozta:

Dr. Ungár Lajos gyakorló orvost eltiltom attól, hogy a Kaposvárra jövő idegen illetőségű tüdőbetegeket a lakóság körében egyes magánlakásokban, vagy szállodákban gyógykezelje, az idegen illetőségű tüdőbetegeknek a magánlakásokból és szállodákból való kilakoltatását pedig egyszersmindenkorra elrendelem és annak fogantatásával a város főkapitányát bizom meg, a kérdéses lakások, illetve szállodai szobák fertőtlenítésére pedig dr. Polányi Lajos városi főorvost hívom fel.

Ungár Lajos dr. a polgármester tilalmát megfellebbezte a belügyminiszterhez, akitől már régebben engedélyt kért arra, hogy Kaposváron egy tuberkulózis szanatóriumot állíttasson föl. Ungár Lajos dr. fellebbezésében arra hivatkozik, hogy a polgármesternek a kiadott tilalomhoz nem volt joga, mert az ily tilalom mindig csak tárgyakra vonatkozhatik, de sohasem személyekre. Városszerte nagy érdeklődéssel tekintenek most a belügyminiszter döntése elé.

— **Szélhámós álmezők.** Egy jó megjelenésű, franciánul beszélő ember jelent néhány nap előtt Nyiregyházán, a vármegye alispánjánál és magát Cerdás Remigius perni bányamezőnek adva ki, könyöradományt kért, hogy négy gyermekével Pernba utashassék. Nagy bőbeszédűséggel előadja az idegen, hogy 200,000 rubel értékű vagyonnal rendelkezett, de az oroszok feleségét megölték, vagyonát elvették és így most négy gyermekével földönfutóvá lett. Igazolásra a német konzulátus által kiállított utlevelet is mutatott elő. Az alispán csakhamar nagyobb összeget gyűjtött össze részére. Az alispán azután látni kívánta Cerdás gyermekeit s megkérte őt, vezesse a gyermekekhez. Meg is indultak a városba, de a furfangos csaló nem tudta bemutatni a gyermekeit és így csakhamar kitűnt, hogy szélhámossal van dolguk. A nyiregyházi rendőrség erre az álmezőket letartóztatta és tegnapelőtt egy rendőrrel Budapestre akarta a vasúton kísérteni. El is indultak, de a szélhámós egy kedvező pillanatot felhasználva, Hadház és Józsa között leugrott a robogó vonatról és az éjszakai sötétségben eltűnt.

— **A póttartalékosok segélyezése.** A katonai ex-lex idején tényleges szolgálót teljesített póttartalékosok kártalanítása — mint jeleztük — folyamatban van. A városi tanács már teljesen elkészült a munkálattal, melyeket hat napra közzemlére tettek, hogy az érdekeltek esetleges észrevételeiket megtehessek. A hat napi határidő holnap lejár. Így a tanács a szükséges adatokat már a jövő hét folyamán a honvédelmi miniszter rendelkezésére fogja bocsátani. Az ügy egyébként már is sürgetővé vált, mert — mint köztudomású — a kormány a kártérítést még ez évben folyósítani kívánja.

Dán költő és magyar zenészek

A mepekban lett hatvanéves Holger Drachmann, a híres dán költő, akinek „Rátartó királykisasszony” című mesejátékát, Helmi Jenő poétikus átültetésében, nagy sikerrel adták elő néhány évvel ezelőtt a Népszínházban. A dán poéta akkor a magyar fővárosban járt és azóta odaadó tisztelője a magyar népnek. Hatvanadik születésnapja alkalmából egész Dánia lelkesen ünnepelte az agg-költőt. Az ünnepségen, amelyet Kopenhágában tartottak meg, résztvett az ott időző Vécsey Armand magyar zenész a zenekarával és magyar dalokat játszott a költő tiszteletére, Holger Drachmann elragadtatással hallgatta a magyar dalokat, majd meleg szavakban mondott értékes szöveget.

Hírlapírók párba. Rajna Ferenc, a „Neues Pester Journal” belső munkatársa párba írta ki Nádás Sándort, „A Nap” belső munkatársát, amiatt a sértő közlemény miatt, melyet Nádás Rajnának a Népszínházban műsorban levő „Rab Mátyás” című darabjáról írt. A párba, melynél Szatmári Mór országos képviselő és dr. Kovács Dénes szerkesztő. Nádásnak Márkus Géza építőművész és dr. Fücht Jenő segédkezik, a mint orvosok dr. Boross Ernő és dr. Márkus Soma jelentek meg, vasárnap délelőtt ment végbe a Rákossy féle vívótárcsában. A felek igen hevesen háromszor csaptak össze. A két első összecsapásnál Nádás két lapos vágást kapott, míg a harmadik összecsapásnál Rajna könnyebben megsebesült. Az orvosok konstatálták a harc képtelenséget, mire a párba véget ért.

Csak úgy éltünk. Sirva állított be egy asszony a rendőrkapitányságra. Keserves szájok kíséretében elmondja a nagy baját.

— Elhagyott az uram. 20 évig éltünk már együtt békével és szeretettel. Aztán most egyszerre beléje szált az ördög: ott hagyott a faképnél a nyomorúságban.

A rendőrkapitánynak megesezt a szíve az asszonyon és törte a fejét, hogy mitént állíthatná vissza az asszony boldogságát. Hatalmas izzedtségesepek gyöngyöztek már a homlokán amikor megint megszólalt az asszony:

— Csukassa le, csókolom a kezeit, kapitány ur,

— Azt nem lehet.

— Mit nem lehet, — pattant fel az asszony.

— Nem lehet hát, a törvény.

— Ha törvény sem lenne arra, ez aztán egy oifra világ... Mondhatom, gyalázatos emberek voltak azok, akik azt a törvényt csinálták. 20 év után elhagyhatja az ember a feleségét és még azt sem lehet kívánni a becsületlen asszonynak, hogy a rendőrség visszazárlítsa az urát. Nohát majd mit mondtam én annak a törvénynek.

A kapitány nem haragudott meg az asszony kiörésére, hanem részvétellel kérdezte:

— Hát olyan régen volt, amikor meg esküdtek?

— Megesküdni, — dehogyan esküdtek meg — mondta az asszony. — Csak úgy éltünk egymással.

Megszökött orosz dzsidások. Jászvásárról jelentik nekünk: A város határában ma fölirtóztatott a csendőrség egy züllött külsejű, rongyos embert, a ki egy orosz dzsidás egyenruha utolsó maradványait visalta és koldulva járt házról házra. A leirtóztatott, nem tudott románul, mire bekisérték a jászvásári rendőrkapitányságra, hol egy lengyel tolmács segítségével kihallgatták. Előadta, hogy a III. Sándor cár nevét viselő második számú varsói dzsidás ezred közlegénye. Az ezred a múlt hónap elején parancsot kapott, hogy egészítse ki magát a hadilétszámra és hadifölzáreléssel induljon utnak Port Artur felé. A katonákon a legnagyobb fejtelenség uralkodott. Az ezred csak nemrég került vissza Mandzsuriából és ismerte az ottani éghajlatot és az ottani

szolgálat borzalmas voltát. Az indulásra kitűzött reggelen az ezred második svadronja, már jóval az ébresztő előtt talpon volt, lóra kapott és a tisztekkel együtt elmenekült. Galiciába menekültek, a hol az első, utközben talált helységben eladták a lovaikat és a fegyverüket. A tisztek Németországba és Hamburgon át Newyorkba menekültek, a legénység pedig, miután osztrák területen nem érezte magát biztonságban, éjjel, titokban átlépte a román határt, a hol szótőszlott. Egy nagy részük a petróleumforrásoknál kapott alkalmazást, a többi pedig koldulva járta be Romániát. A román csendőrség a vallomás alapján megindította a nyomozást a többi szökevény kézrekerítésére. Mindannyiukat ki fogják utasítani.

x Már a napokban meg kezdődik a nagy karácsonyi vásár Mentze Henrik áruházában, Kossuth u 4 szám. 626 x-1.

x Hova menjünk színház után? A Márkus Jenő téli-kert éttermeibe, a hol színházi előadás után is frissen csapolt Koronásort iszál a közönség. Minden igényeket kielégítő vacsorát, választékos ételaport, ingyen csomagok a kirakásban láthatók. Naponta zeneestélyek Kiss Béla és Veres Tóni z ne kara által. (611-10-4.)

x Hölgyek figyelmébe. Ujbelti bevásárlásomból naza érkeztem, alkalmi vétel folytán félárban vásároltam 50 drb. szebbnél szebb színházi köppényt, hosszú női palétót, szőrmé kabátot, gyermek felöltőket — míg ezen készlelelől tart, saját érdekében keresse fel Rózsa Ignác női felöltő áruházát, Kistemplombazár, mivel sehol oly olcsón nem vásárolhat, mint ott. 617-4-3.

x Pénz szivar és cigaretta tárcák női kézi táskák és bőröndök Mentze áruházában, Kossuth-utca 4 szám alatt a legolcsóbbak. 625-x-1.

x A legjobb formájú férfi kalapok kendők 4-6 koronáért legizlésebb selyem nyakkendő már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

Városi közgyűlés.

Debrecen szab. kir. város a f. 1906. évi november hó 29-dik napján csütörtökön délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó bizottsági rendes közgyűlésének tárgysorozata:

1. Polgármesteri jelentés a f. évi szeptember és október hónapokról.
2. A polgármesternek 1905. évről szóló évi jelentése.
3. Belügyminiszteri leirat a sütő-, cukrász-, mézeskalácsos- és cukorkakészítő ipar gyakorlására vonatkozó szabályrendelet tárgyában.
4. Belügyminiszteri leirat a gyámpénztár 1905. évi mérlege tárgyában.
5. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat a bábaképezde ügyében.
6. Kereskedelemügyi miniszteri leirat az igazolványos altiszteknak az állami utmesteri s a törvényhatósági utbiztosi állásokra leendő alkalmaztatásánál követendő eljárás tárgyában.
7. Földmívelésügyi miniszteri leirat a debreceni gazdasági akadémia által haszonbérlet föld haszonbérlete tárgyában.
8. Nyitra vármegye, továbbá Szeged, Kassa és Sopron városok feliratai a nemzetiségi sajtó üzemelésnek megállása és a sajtószabadság törvény útján leendő szabályozása tárgyában.
9. Ugocea vármegye felirata a végrehajtási eljárás egyszerűsítése, olcsóbbá tétele és végrehajtói intézmény államosítása iránt.
10. Hevesvármegye megkeresése a korosmáknak vasárnap és ünnepnapokon zárva tartása iránt.
11. Az „Első debreceni sertéshizláló és előlegező részvénytársaság” és a „Hizlálók és gazdák sertésállás és előlegező részvénytársasága” kérvénye telek vétele tárgyában.
12. A siketnémákat gyámolító egyesület telekadományozás iránti kérelme.

13. Jelentés az ev. ref. főgymnázium felépítésére adandó 400,000 koronás segély ügyében.

14. Indítvány a debreceni egyetem felállítására ügyében.

15. Névszerinti szavazás (harmad izben) a „pipagödörök” elnevezésű városi tulajdon képező 11 hold 217 négyszögöl szántóföld eladása tárgyában.

16. Ugyanaz (harmad izben) az Ispótlály-utca 3. és 5. számú telkek között eső pusztai földrész eladása tárgyában.

17. Ugyanaz (másod izben) a Deák Ferenc-utca 14. sz. (Boronyász-féle) ház utáni 1 hold 922 négyszögöl óndódi szántóföld eladása tárgyában.

18. Ugyanaz (másod izben) a Kossuth utca 14. sz. (Bészler-féle) ház és az ezzel határos Ricki-féle kerti telek megvétele tárgyában.

19. Ugyanaz (első izben) a Vásári András és társai tulajdonát képező és az új lovasági laktanya mellett elterülő mintegy 8600 négyszögöl földrész megvétele tárgyában.

20. Ugyanaz (első izben) a Széchenyi-utcai 36. számú (Antal-féle) házastelek megvétele tárgyában.

21. Ugyanaz (első sorban) a Fűvész-kert-utcai 5. és 7. számú (Bakos és Lisztos-féle) házastelek megvétele tárgyában.

22. Ugyanaz (első izben) a József kir. herceg utcai 21. számú az izraelita hittörzseg tulajdonát képező házas telek megvétele tárgyában.

23. A házipénztár feleslegpénze elhelyezési módjainak az 1907. évre való megállapítása és az e feletti névszerinti szavazás.

24. Főszámvevői jelentés a chequeszámlán elhelyezendő pénzkészlet iránti intézkedés végett.

25. Egy házipénztári tiszti, egy számtizti és egy polgari biztosi és az ezek választása folytán esetleg megüresedett tiszviselői állások választás utáni betöltése.

26. A legtöbb adót fizető bizottsági tagok (virilisek) 1907. évi névjegyzékének bemutatása.

27. Jelentés a lemondás és halálozás miatt üresedésbe jött bizottsági tagsági helyek választás utján való betöltése iránti intézkedések tárgyában.

28. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhely igazgató főorvosának értesítése a helybeli gyermekmenhelyről alakított telep-bizottság kiegészítése tárgyában.

29. Jelentés arról, hogy a debreceni gazdasági tanintézet akadémiai címet és rangot nyert.

30. A debreceni munkásszervezetnek beadványa a piac drágaságának megszüntetése, a lakás- és közegészségügyi viszonyok rendezése tárgyában.

31. Főszámvevői jelentés a Rákóczi fejedelem és társai hamvainak hazahozatala alkalmából rendezett ünnepségekre felmerült kiadásoknak — költségvetésileg — átruházás utján való fedezése tárgyában.

32. Főszámvevői jelentés a Simonffy-utcai bérházak jövedelmezősége és az építkezésre felhasznált tőkék megtérítése tárgyában.

33. A körkemencei üzám kiadása fedezésére póthitel iránti előterjesztés.

34. Erdőmesteri jelentés a fa árának felemelése tárgyában.

35. Tiszti főügyészi jelentés dr. Nagy Kálmán volt városi tb. ügyész panaszos ügyében.

36. Katz Lajos és nejének felebbezése utnyitási engedélyezési kérvényükre hozott 9232-1906. számú tanácsi határozat ellen.

37. Hertzka Henrik felebbezése a Boronyász féle ház árverési eredményét jóváhagyó 8095-1906. számú tanácsi határozat ellen.

38. Varkoly József felebbezése a rendőrlégénység részére készített osizmák árának felemelését kérő beadványára hozott 14.113-1906. számú tanácsi határozat ellen.

39. Szabadságolás iránti kérvény.

40. Egyetemes orvostudori oklevél ki-
hirdetése.

41. Bába oklevelek kihirdetése.
Debrecen, 1906. november hó 28-án.

Kovács József,
polgármester.

TÁVIRATOK.

A belügyminiszterium munka- rendje.

Budapest, november 27. Andrassy Gyula gróf tegnapi képviselőházi beszéde nemcsak anyagban fontos, hogy megvilágította azt a tiszta és felekelt álláspontot, melyet a magyar nemzet a nemzetiségi kérdésben századok óta már elfoglal, hanem nagy jelentőségű abban a tekintetben is, hogy bepillantást enged azokba a nagy alkotmánybiztosító reformokba, melyek a kormány jövő évi programját betöltik. Tegnap a belügyminiszter bejelentette az első alkotmánybiztosító törvényjavaslatot, a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről oly irányban, hogy a legfelsőbb bíróság védelmezője lehessen a törvényhatóságok jogai. Ugyancsak tegnap volt ankét a kuriai bírás kodás reformja tárgyában. — Sorra következnek a többi javaslatnak az előkészítése ugy, hogy ha az 1907. évi költségvetést a képviselőház elintézi, egy napot se kelljen télen elültetni és hogy a választott reform megalkotásánál már ezekre a reformokra és biztosítókra is lehessen támaszkodni. A kormány tagjai és a pártok vezérei arra törekednek, hogy a tervek támogatására a koalíciós pártok egyetértő és együttműködő támogatását megnyerjék. Maga a költségvetés tárgyalásának idejéig menete azzal biztat, hogy a pártok összetartását a következő nagy reformok idejére is sikerül a régi eredményes szilárdságban megtartani. Andrassy tegnapi beszéde felvetette a nemzetiségi törvény eltörlésének a kérdését is. Sok szó esett arról tegnap a politikusok között. Olyan boldognak tartják, mivel a kormány komolyan foglalkozik.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, nov. 27. A függetlenségi párt tegnapi értekezletén tárgyalta a kereskedelmi tárca költségvetését. Az értekezleten igen sokan szólaltak fel és Kossuth és Sztéryni ezekre válaszul, beható felvilágosításokat adtak és több nevezetes nyilatkozatot is tettek. Így bejelentették, hogy a sztrájk törvényét még e télen; a vicinális vasutakról szóló javaslatot a jövő ősszel terjesztik a Ház elé. Kossuth a bank szabadságról és az ausztriával való kiegyezésről is nyilatkozott, mivel azonban e két dologról most folynak a tárgyalások, arra kérte a párt tagjait, hogy nyilatkozatát nyilvánosságra ne hozzák.

Törvénykezés.

Esküdtszéki főtárgyalás. Még a kora őszi napok egyik délelőttjén történt, hogy a Nagyerdő sűrűjében négy subano megtamadt és kirabolta özv. Pataky Józsefné takarítónőt. A furfangos módon végrehajtott rablásért állottak ma az esküdtszék előtt. Délelőtt a vádlottakat és a tanukat hallgatták ki. A perbeszédnek elmondására és az ítélet meghozatalára csak késő délután kerül a sor. A négy vádlott közül Szikezay Pál és Rékásy Mihály állhatatosan tagadnak, míg a másik kettő beismerésben van.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 27. Justh Gyula házelnök kevéssel tíz óra után nyitotta meg a Ház ülését. Az elnöki jelentés beterjesztése után az irományokat olvasták fel, majd

Polóczy Géza igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé a bírói és ügyvédi tervezetről és kéri hogy a javaslatot a Ház adja ki az igazságügyi bizottságnak és kinyomatván osztassa szét a Ház tagjai között.

A Ház az igazságügyminiszter törvényjavaslatát az igazságügyi bizottsághoz teszi.

Bakonyi Samu dr. a véderőbizottság jelentését referálja, majd a jövő évi költségvetés belügyi része kerül tárgyalás alá.

Éber Antal szakszerűen beszél a belügyi tárca közegészségügyi tételéről. A kórházak száma csekély és az ottani állapotok már tarthatatlanok. A szakszerű beszédet hosszan éljenezték.

Vajda Sándor nemzetiségi, aki egy szersmind orvos is, örvend, hogy a Házban nem orvos is ily szakszerűen beszél orvosi dolgokról. A kórházak állapotát is tarthatatlannak mondja és indítványt tesz a kórházak államosítása iránt. A járási és körorvosok alacsony díjazása ellen emel szót és azt mondja, hogy a körorvos fizetése 1600 koronánál kevesebb ne lehessen.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ígéretet tesz a kórházak fejlesztésére és kijelenti, hogy az 1908. évi költségvetésben már rendezve lesz a közegészségügy. Épen ezért kéri Vajdát, vonja vissza indítványát. Vajda indítványát visszavonja.

Elnök tíz percre az ülést felfüggeszti.

Szünet után **Török** szólal fel a szegény községeknek jó ivóvízzel való ellátása miatt. Adjon a kormány ezeknek a községeknek mély furókat egészséges vizű kutak furásához.

Thaly Kálmán dr. helyesli azt, hogy a községek jóvizű kutakat kapjanak, de a mély furókat feleslegesen tartja, mert Debrecenben is voltak mély furók s még sem kaptak vizet.

Balla Sándor a nemzetiségi minapi beszédével és magyarellenes fészkelődéseikkel foglalkozik, majd azt mondja, hogy a csendőrségnek, eme napon intézménynek létesítését a nemzetiségi tettek szükségessége.

Az ülés egy órakor véget ért.

Kossuth a vasutasokért.

Budapest, november 27. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter most tervezetben dolgozik, amely — mint az a nyilvánosságra került, a vasutasok adósságainak konvertálását célozza.

Estély Karácsonyi grófnál.

Budapest, november 27. Gróf Karácsonyi Jenő december 1-én abból az alkalomból, hogy 2-án leplezik le gr. Andrassy Gyula szobrát, fényes estélyt ad, amelyen megjelennek a diplomácia, a delegáció és az egész politikai világ számos kiválósága.

Városi Színház.

Bérlet 48. sz. (C) Bérlet 48 sz. (C)

Debrecen, kedd, 1906. évi november
hó 26-án:

Szép Ilonka.

Magyar énekes játék 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Mátyás király (Sólyom mes- ter, Miklós diák) — — —	Zilahyné S. V.
Az aragóni hercegkisasszony	Radó Anna
Peterdi, öreg nemes — — —	Arkosi Vilmos
Ilonka unokája — — —	Fóly Frida
Marció, udvari bolond — — —	Polgar Sándor
A szép juhásznő — — —	Vida Ilona
A pápa embere — — —	Deésy Alfréd
A cikotai kántor — — —	Békés Gyula
Gerő) lantos diákok — — —	S. Rutikai A.
Sebő) — — — — —	Szilágyi Gy.
Öreg palóc — — — — —	Rónsi Géza
A felesége — — — — —	V. Kállay J.
Fiatal palóc — — — — —	Kiss Sándor
A felesége — — — — —	Rózsahegy I.
Öreg tót — — — — —	Sarkadi V.
A felesége — — — — —	Kállai Hermin

Holnap, szerdán, november hó 27-én

Szép Ilonka.

Magyar énekes játék 3 felvonásban.

9086/1906. t. k.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényhatóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreceni első takarékpénztár végrehajthatónak özv. Kovács Mihályné szül. Végh Sára végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a Debreceni kir. törvényszék területén levő Debrecen szab. kir. város határában fekvő a Debreceni 4762 sz. tjkönyvben A + 2 sorsz. 5316 b - 2 hrsz. alatt felvett végrehajtást szenvedett nevén álló Homokkerti szőlőre 1908 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1906 évi december hó 17. napján délután 3 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 190 korona 80 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénz a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Debrecen, 1906 szept. 20-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bolvári

kir. törvényszéki bíró.

Köszvény!

ellen ezernél jobb kiváló orvos és társár ajánlja és rendelési utasítások a 476-x-9.

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. 1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
DEBRECEN.

C.S.U.Z.

Karácsonyi kívánság.

Fiatal, csinos özvegy **70.000** korona vagyonnal, férjhez menni óhajt szerez tetreméltó férfihoz. Közvetítők kizárva. Nem névtelen ajánlatok „Ideál” „Berlin” 7^{ik} alá küldendők. 596 13 1

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

● **Óriási választékban kaphatók** Női és férfi téli (jäger) alsó ruházatok **Szőrme boák és gallérok** a legújabb formákban.

Gyapjú téli kendők és sálók olcsóbb és Hímek laya minőségben.

A világhírű **P. D.** jegyű, kitűnő szabásu **francia fűzők** egyedüli raktára.

Jutányos, szabott áruk kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432-x-49.

Megérkeztek az új

Őszi és Téli Ruha és Kosztüm Szövetek
Bosznay J. és Társa

divatáruházában, 294-x-116
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Célszerű ujtás!

Vidékiek részére!

A magyar-, német-, francia- és angol irodalom legújabb termékeit mindenki kölcsönképpen postán megkaphatja. **Kérjen még ma is mertetést.**

Modern könyvtár-

Könyv-kölcsönző Vállalat.

544-5-3.

Budapest
VI., Király-utca 70.

Óh jaj!

Megfojt ez az át
kosott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgásodás ellen gyors és biztos hatásúak.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszerár

BUDAPEST,

VI., Váci-körút 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Sziltez Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

903-x-5

A bőr puha és tartós marad

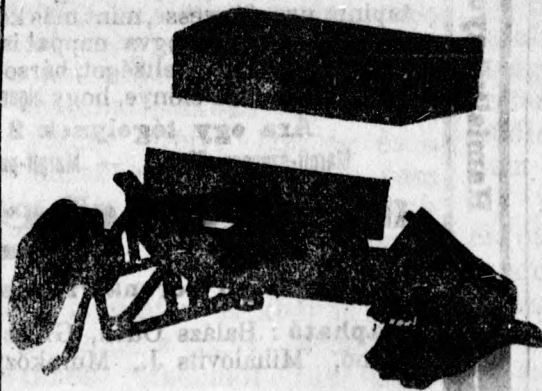
Globin

a legjobb és leginomabb czipótisztószer

Minden fáradság nélküli leggyorsabb nyörbb fekete fény.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

Mindenki maga gyártja a követeket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhajl nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brost-rák ingyen és bérmentve.

Tulipán-Padlófénymaz (Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz (Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
 - A Tulipán-Padlófénymaz tartós, rögtönszáradó és tükörfényű gyönyörű zománcszal bir.
 - A Tulipán-Padlófénymaz vízel mosható
 - A Tulipán-Padlófénymaz tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
 - A Tulipán-Padlófénymaz minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.
- Viskontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Hazai gyártmány!

Próbálat a hazai ipart!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mészáros üzlet, teljes felszereléssel bérbé kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő közönség már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Gyors privat kölcsön
100.000 korona áll rendelkezésre melyet igénybe vehetnek; Katonatiszték, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselőt amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Felelős L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle nyomtatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hujnal Gyula Debrecen Piac-u. 9. sz. Telefon szám 412.

Népdalokat
zongorán, és a legújabb modorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban
levő pedálos cimbalmot keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Ingyen lakás
takarításért, gyermektelen házaspárnak. Cím a kiadóhivatalban.

Egy használt
de jókarban levő uri gyermekoosi jutányos áron megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalába.

Csakvs valódi „Verge“

egészségi papirból készült nicotin mentes cigaretták hüvelyeket használjunk, egydéli főnaktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert u. 14. 100 db. „Tiszti“ hüvely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „Riz Abadi“ 14. „Jogot“ hüvely 12. Anti nicotin fadozobba 18. 250 db. Anti nicotin fa dozobba 0. töltő 6 krajcár. 622-15-1

Tisztességes

keresethez juttathatnak 14-16 éves fiúk, újságárúsítással. Jelenkezni lehet délután 4 óráig a Csapó utcai nyomdában.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Ajánlott

levelekhez szükséges postakönyv féláron kapható a kiadóhivatalban.

Mielőtt karácsonyi

ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zsolttárak, imakönyvek, gyermek mesék, képes és ifjúsági könyvek, emlék, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítással szerezhetők be. Könyvjegyzék ingyen. 624-15-1

Harmat-Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést, (mitesser) s bőrbajokat, Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcot s azt fehéré, simává üdvössé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. — Hatásagyorsós és biztos.

Egy tégely Harmat-Crème 1 korona.

Készítője és főraktár

MIHALOVITS JENŐ gyógytára

Debrecen, Főpiac 31. városházzal szemben.
597-10-1

Komáromi M.

műhangszer készítő

Legnagyobb hangszer üzlete

József kir. herceg-utca 2. Pika szálloda mellett.

Cimbalom vételnél díjtalan tanítás saját cimbalom iskolában. Legnagyobb zongora terem Piac utca 49. főpostával szemben.

Bérbé adott zongorákat új gyanánt nem adok el, mindenféle hangszerek részletfizetésre is. Többféle gyártmány

Gramophonok

és lemezek, a leghirnevesebb gyártmány, lemezekben óriási választék. — Szakkészítési és javítási művésziessen nem mint kontár, de mint szakképzett készítjük. Zongora hangolás vidéken is.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az ujjonnan érkezett hurfonó gépem a legkitűnőbb minőségű hurokkal szolgálók.

487-x-17.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÈME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes szikosságú, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizalgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsiroz tapintatúvá, fényesse, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszertárakban.

LENAK!

ALAPPAL

az én szebbnél szebb ruháim előtt

NEUMAN M.

cs. és kir. udvari szállító Debrecen,

887-30-8